ZPRAVODAJ

Jaro 2022 / č.116

KVĚTINY PRO BAREVNÝ BALKÓN

Seriál – Život na zahradě

TIPY PRO BYLINKOVOU A ZELENINOVOU ZAHRADU

Život na zahradě

Rozkvetlá zahrada vás bude bavit

Seriál Život na zahradě

Text (red.), Foto: Shutterstock

První sluneční paprsky bývají prvním signálem pro užitečný hmyz, aby se po dlouhé době probudil. Mezi prvními nedočkavci budou samozřejmě včely, které budou nejsháčlivější. Věděli jste, že ovocné stromy jsou pro ně brzy na jaře záchranou a že některé květiny dokážou odpuzovat i škůdce?

Stejně jako všichni ostatní živočichové, i hmyz se spíš usídlí na zahradě tak trochu divoké, přírodní a rozkvetlé od jara do podzimu. Striktně udržované zahrádky s tvarovanými jehličnany a nízko sečeným trávníkem bez jediné kvetoucí bylinky pro ně zajímavé nebudou. Nenajdou tady totiž dostatek potravy, která je pro živočichy pravým důvodem návštěvy vašeho pozemku. Včelám, motýlům a čmelákům se bude nejvíc líbit tam, kde třeba poroste i trochu plevelu, koneckonců právě plané rostliny pro ně znamenají doslova prostřený stůl. Nevíte, proč se vyplatí si na zahradu nalákat tyto pomocníky? Jsou to spolehliví opylovači, díky kterým se dočkáte sklizně ovoce. Některé druhy hmyzu jsou navíc dravci živící se škůdci. Ačkoliv je na nektar a pyl nenalákáte, bude se jim i tak mnohem víc zamlouvat zahrada plná barev. Druhová pestrost je důležitá pro všechny zvířecí návštěvníky, tak jim nabídněte rozkvetlou louku nebo trávník, který sice budete častěji sekat, ale nebudou vám v něm vadit sedmikrásky, popenec a pampelišky, dále pak ovocné stromy včetně drobného ovoce a ideálně letničky i trvalky s jednoduchými květy. Hlavně čmeláci mohou mít někdy problém se dostat do květů plnokvětých odrůd, tak vsaďte na jednoduchost a trochu i na hravou divokost.

Včely a ostatní užitečný hmyz milují druhovou pestrost

1. Každý zahradník už dávno ví, jak moc prospěšné jsou ovocné stromy a keře. Jejich květy jsou mnohdy prvním zdrojem potravy pro vyčerpané včely po zimě, tak jim několik stromů nabídněte. Mezi prvními rozkvetou jabloně a hrušně, později na ně navážou třešně a slivoně.

2. Nechte rozkvést také trávník. Na ten se totiž často zapomíná, ačkoliv právě bylinný trávník nebo louka patří mezi druhově pestrá společenstva jako stvořená pro pestrou škálu hmyzu. Jejich velkou výhodou jsou navíc minimální nároky na péči. Díky zastoupení bylin jsou odolné vůči suchu i sešlapu. U louky je pak velkou výhodou jen minimální potřeba seče.

3. Mezi medonosné rostliny patří bylinky, letničky, trvalky i okrasné dřeviny. Pokud se vám zahrada hemží včelami, čmeláky, motýly a dalšími opylovači, pak jste zřejmě zvolili správně. Mezi typické medonosné druhy patří vytrvalá levandule (*Lavandula angustifolia*), zavinutka (*Monarda didyma*), dále pak jednoleté slunečnice (*Helianthus annuus*) či otočníky (*Heliotropium arborescens*). Z keřů hmyzu nabídněte ořechokřídlec (*Caryopteris* x *clandonensis*) a komuli (*Buddleia davidii*). Nezapomínejte ani na cibuloviny.

4. Nad skladbou rostlin se vyplatí přemýšlet. Některá sousedství jsou vyloženě výhodná, protože si rostliny rostoucí vedle sebe navzájem pomáhají. Tak třeba poblíž jabloní trpících na mšice vysaďte lichořeřišnici (*Tropaeolum majus*), ta totiž na tyto škůdce funguje jako magnet. Měsíček (*Calendula officinalis*) zase odpuzuje půdní háďátka, proto ho vysévejte k zelenině nebo třeba k cíniím (*Zinnia elegans*), které podpoří v růstu stejně jako pivoňky (*Paeonia*) a další květiny.

5. Včela zavítá především do přírodní zahrady, kde má dostatek potravy nejen pro sebe, ale také pro larvy ve včelstvu. Ty stejně jako sebe krmí nektarem bohatým na sacharidy a pylem, který pracně sesbírá do košíčků na zadních končetinách. Bez včel by některé rostliny vůbec neplodily. Takovým druhům se říká hmyzosnubné a patří mezi ně například jabloně nebo hrušně.

Příště se dočtete
o tom, co všechno pomůže udržet zahradu v dobré kondici a co všechno můžete dělat efektivněji.

Balkón plný barev

Na balkónu, okenním parapetu nebo na terase si můžete dovolit každý rok trochu experimentovat. Právě tady se totiž dá doslova kouzlit s balkónovými květinami. V zahradnických centrech najdete hned několika balkónových konceptů, ze kterých si zaručeně vyberete. Stačí se jen rozhodnout, jestli letos budete květiny v nádobách ladit „tón v tónu“, nebo raději zvolíte barevný mix.

text (red.), foto: Shutterstock, Agro CS, Nohel Garden, ZC Zahrada Lišý

Jaké květiny tedy vybrat? Balkónové rostliny jsme pro vás setřídili do skupin podle základních barev, je ale jen na vás, jestli nádoby barevně sladíte, nebo raději dáte přednost pestré plejádě. K tomu připojujeme několik užitečných rad.

Na balkónu i terase trávíme poměrně hodně času a při posezení se chceme kochat pohledem na barevné květiny. Právě proto se vyplatí nad jejich druhovými i barevnými kombinacemi přemýšlet a trochu plánovat. V zahradnických centrech se můžete při výběru inspirovat květinovými koncepty, které obsahují různé kultivary od stejného druhu rostliny. Každý rok zde najdete pestrou nabídku novinek, které jste předešlý rok ještě neviděli. Kromě osvědčených muškátů, pelargonií páskatých (*Pelargonium zonale*) se vzpřímeným růstem, si můžete vybrat i ze sortimentu pelargonií štítnatých (*P. peltatum*) s dlouhými převislými výhony, i z bohaté nabídky petúnií (*Petunia hybrida*). Minipetúnie, surfínie nebo potunie patří díky intenzivnímu kvetení od května do příchodu prvních mrazů k vůbec nejoblíbenějším zahradním květinám. Pokud nevíte, jak se v sortimentu petúnií vyznat, přinášíme vám jednoduchý přehled základních znaků. Potunie jsou kříženci převislých surfínií a vzpřímeně rostoucích petúnií. Vytváří menší převisy délky 30 až 40 cm. Nejsou náchylné na výkyvy počasí. Surfínie jsou vegetativně množené petúnie s převislými výhony délky větší než jeden metr. Původně se jednalo o obchodní název, který se ale natolik vžil, že už této květině zůstal. Calibrachoa bývá označována také jako Million Bells nebo mini petúnie. Jsou pro ni typické drobné květy průměru 3 cm, kterými jsou výhony dlouhé více než 50 cm doslova obsypány. Závěsným nádobám, kamenným korytům nebo truhlíkům budou ale slušet i další květiny, které ovšem nezapomeňte doplnit zelení. Plektrantus (*Plectranthus coleoides*), dichondra zvaná také stříbrný déšť (*Dichondra argentea*) i různé odrůdy povijnice (*Ipomoea batatas*) budou tou pravou volbou. Tak trochu na rozmezí mezi zelení a pestrobarevnými květinami je pokojová kopřiva, pochvatec šišákovitý (*Coleus blumei*), který v nádobách vytvoří pestrou kulisu pro rostliny s převislými výhony.

Růžová není jen jedna

Rada 1

Balkónovým květinám dopřejte stanoviště na slunci nebo v polostínu. Na velikosti nádoby nešetřete stejně jako na kvalitním substrátu.

Kouzlo studených barev modré, fialové a bílé

Rada 2

Ačkoliv substráty pro výsadbu do truhlíků obsahují bohatou zásobu živin, i tak květiny začněte asi týden po výsadbě hnojit ideálně tekutým hnojivem. Ze začátku bude stačit hnojení jednou týdně, postupně ho ale zdvojnásobte, květiny se vám odvděčí intenzivním kvetením.

Ohnivě rudá dodá energii

Rada 3

Také si lámete hlavu nad tím, jestli květiny do nádob vysazovat symetricky, nebo bez ladu a skladu? Určitý systém by tu měl být v každém případě. Berte v úvahu hlavně charakter růstu i velikost rostliny. Asymetrická výsadba bude působit dynamickým dojmem, pravidelné uspořádání dodá klid a harmonii.

Balkón oživí květiny ve žlutých odstínech

> *Decentní barvy dodají rostliny s okrasným listem*

Rada 4

Barevné kombinace rozhodnou o celkové působnosti květinové kompozice. Dají se kombinovat rostliny s květy ve studených barvách (bílá, růžová, modrá, fialová) nebo naopak v teplých odstínech (žlutá, oranžová, červená). Kombinováním květin z jedné nebo druhé skupiny vždy získáte barevně sjednocený výsledek. Veselou náladou bude pak hýřit výsadba kvetoucí ve studených i teplých barvách.

Tipy pro vaši zahradu

DLOUHODOBĚ PŮSOBÍCÍ HNOJIVO MULTICOTE 0,5 kg
Použití jak při výsadbě, tak pro přihnojování během vegetace.

KAPALNÉ HNOJIVO PRO BALKÓNOVÉ ROSTLINY 1 l
Zlepšuje celkovou vitalitu rostlin.

SUBSTRÁT PRO BALKÓNOVÉ ROSTLINY 50 l
Obsahuje zeolit, porézní horninu schopnou poutat volné živiny a následně je uvolňovat pro potřeby rostlin.

FLORIA HYDROGEL
Speciální práškový koncentrát s vysokou absorpční schopností, snižuje frekvenci zavlažování.

TRUHLÍK SAMOZAVLAŽOVACÍ MARETA 80 x 20 x 18 cm
Skládá se ze dvou hlavních částí. Tu spodní tvoří zásobník na vodu a druhá, vrchní, slouží pro zasazení rostlin.

Bylinky pro ještě lepší polévku

Zamilujete si jejich výraznou vůni i chuť, kterou si zachovávají nejen v čerstvém, ale také v mraženém nebo sušeném stavu. Bylinky si často spojujeme s výrobou léčivých čajů, ale je to také skvělé koření. Jaké se hodí třeba do polévky? Máme pro vás dvojici receptů na polévkové koření i tipy na pomocníky, díky kterým budete mít polévku hotovou raz dva.

Mezi polévkové koření se řadí mnohem víc druhů, než by se na první pohled řeklo. V kořenicích směsích totiž často bývají zastoupeny i druhy výrazné, pálivé či štiplavé chuti. Chilli papričky, zázvor, kurkuma, muškátový oříšek, hřebíček, pepře různých chutí i barev nebo gálgán, rostlina podobná zázvoru či kurkumě. Pokud ale ochutnáte jakoukoliv polévku, většinou v ní nejdříve ucítíte „zelenou“ klasiku bylinek, které třeba i vám rostou v květináči na okně. Mezi nejoblíbenější stálice patří bezesporu aromatický libeček, petržel kudrnka nebo tymián. Často se do polévky přidává třeba i jediný druh, který ale i tak dokáže povznést chuť polévky na jinou úroveň. Pokud při vaření používáte petržel a celer, víte, že by byla škoda jejich zelenou nať jen tak vyhodit, i ona je skvělým kořením, které do vývarů i krémových polévek jednoduše patří. Pokud to jen trochu jde a vaření polévek je pro vás častou a oblíbenou kulinářskou činností, zkuste si i sami vyrobit kořenicí směsi, po kterých pak v kuchyni jen sáhnete. Už vás nebude zdržovat žádné trhání ani krájení. Bylinky se dají skvěle uchovat sušené i mražené, ani takové zpracování se na chuti polévky nepodepíše. Pokud se chystáte bylinky do polévky mrazit, nejdříve je properte studenou vodou a nechte uschnout. Poté je nakrájejte na menší kousky a uchovejte v sáčku nebo v plastové krabičce v mrazáku. V případě, že jste se rozhodli pro sušení, použijte třeba houbařské síto. Na něm nasušíte bylinky v dostatečném množství a pozvolně, takže nepřijdou o vůni. Mnohem lépe se vám budou sušit jednotlivé listy bez dužnatých stonků, což bývá běžné u libečku, celeru nebo petržele. Po usušení bylinky jemně rozemněte, neměly by být ale moc jemné, každé polévce sluší menší kousky lístků.

Text: (red.); foto: Shutterstock, Agro CS, Sonnentor

Bylinkový základ do každé polévky

Libeček lékařský

(Levisticum officinale)

Jeden z nejoblíbenějších vytrvalých druhů do polévek. Ploché listy jsou silně aromatické.

Kam vysadit: slunce, lehký polostín, půda živná a hluboká, potřebuje občasnou zálivku

Pěstování: kvůli velkému rozměru spíše ve volné půdě

Pažitka pobřežní

(Allium schoenoprasum)

Lehce česneková chuť se hodí hlavně do krémových polévek.

Kam vysadit: slunce, půda dobře propustná

Pěstování: dá se rychlit, vhodná na záhon i do květináče

Petržel naťová kadeřavá a petržel zahradní naťová

(Petroselium crispum)

Hladkolistá petržel je sice dvouletá, ale většinou se pěstuje jako jednoletka. Petrželka „kudrnka" se snadno přesévá.

Kam vysadit: slunce, dobře propustná půda

Pěstování: vhodné do nádob i na záhon

Další vhodné bylinky do polévek:

Bobkový list *(Laurus nobilis)*
Dobromysl obecná *(Origanum vulgare)*
Tymián zahradní *(Thymus serpyllum)*
Yzop lékařský *(Hyssopus officinalis)*

Sušená kořenicí směs do sklenice

Směs zeleného koření mějte ideálně stále po ruce. Na její výrobu budete potřebovat sušené bylinky a obejdete se bez soli a dalších dochucovadel. Je to úplně snadné!

Co budete potřebovat:
2 lžíce libečku
2 lžíce naťové petržele
1 lžíce pažitky
1 lžíce yzopu
1 lžíce drceného česneku
1 lžíce mleté kurkumy

Barevná směs s mrkví pro náročné

Tuto směs koření a zeleniny si vyrobíte z přebytků sklizně na konci léta. Všechnu zeleninu nastrouháte najemno a zelené bylinky nakrájíte nožem na středně velké kousky. Vše dáte do sušičky ovoce a sušíte přibližně 10 až 12 hodin podle velikosti kousků. Směs uchovávejte v patentové sklenici.

Co budete potřebovat:
2 velké kořeny petržele včetně natě
1 středně velký celer
8 mrkví (můžete kombinovat odrůdy různých barev)
2 hrsti nasekaného libečku
1 hrst nakrájeného tymiánu
1 hrst nakrájené natě dobromysle

„Bylinky nejen do polévek koupíte v našich zahradnických centrech. Po sklizni voňavé natě se nemusíte s vytrvalými rostlinami hned rozloučit, dejte jim druhou šanci na vlastní zahradě."

Tipy pro vaši zahradu

SUBSTRÁT BYLINKOVÁ ZAHRÁDKA A VÝSEV 10 l
Pro výsev, přesazování a pěstování bylinek a zeleného koření v nádobách i volné půdě.

KAPALNÉ HNOJIVO BYLINKOVÁ ZAHRÁDKA 0,5 l
Kvalitní přírodní hnojivo certifikované pro ekologické zahradničení.

Když raději sáhnete po hotovém

Libeček řezaný, Petržel řezaná, Zeleninová polévka sv. Hildegardy - bujón

Text: (red), Foto: Shutterstock, Agro CS, Bouda, Farma Vraňany, Kitl, Nohel Garden, ZG s. r.o.

Nejlepší jahody budou z vlastní zahrady

O tom, že jsou jahody šampionem mezi drobným ovocem, pochybovat nikdo nebude. Zdravé ovoce bohaté na vitamín C si můžete vypěstovat i na své zahradě nebo třeba v květináči na balkonu a terase.

Vhodnými termíny pro výsadbu jahod jsou obvykle jaro a podzim kvůli mírnějším teplotám a častějším srážkám. Rostliny se v této době mnohem lépe ujmou a škody na nich jsou minimální. Brzy na jaře máte možnost si koupit sadbu, která se na zahradu vysazuje v průběhu dubna. Vybírat můžete mezi klasickou a frigo sadbou. Zatímco prostokořenná sadba je typická volným kořenovým systémem a několika zelenými listy, frigo sadba je z půdy vydobývána už v průběhu prosince, takže je zcela bez listů. Zato se může pochlubit opravdu mohutným kořenovým systémem obaleným fólií proti vysychání. Po vydobytí je uložena do chladicího boxu a k vám se dostane až v dubnu těsně před výsadbou. Kromě těchto dvou možností se ale můžete rozhodnout ještě pro jahody dodávané v maloobjemových kontejnerech, které můžete vysazovat i koncem jara nebo během léta. Jsou to pečlivě zapěstované sazenice, které nebudou po výsadbě tolik náchylné na nedostatek vody nebo na vyšší teploty. Ani prostokořenné a frigo sadby se ale nebojte, sazenice jsou vitální a velice rychle se ujímají, jen to chce zvolit správný termín, aby rostliny nezvadly nebo neuschly v téměř letních dnech, což hrozí hlavně při opožděné výsadbě.

Tipy pro výsadbu jahod

1. Sazenice se určitě vyplatí trochu více hýčkat, začít každopádně můžete už přípravou samotného záhonu.

2. Rostliny lze pěstovat na záhonech v úrovni terénu nebo na záhonech vyvýšených. Poměrně zajímavé možnosti nabízejí i víceúrovňové záhony nebo etážové nádoby určené přímo pro jahody. Ty umožňují nejen snadnou sklizeň, kterou máte doslova po ruce, ale také maximální využití prostoru. Etážové nádoby se vejdou na balkón i terasu.

3. Jahody můžete vysadit na záhony po bramborách nebo jiné zelenině, půda po nich totiž bývá dobře vyhnojená a zpracovaná.

4. Při jarní výsadbě záhon několik dnů předem pohnojte dobře rozloženým kompostem, použít můžete také hnojivo typu Cererit nebo NPK.

5. Sazenice vysazujte do sponu 30 až 40 cm, vzdálenost řádků by měla být minimálně 50 cm.

6. Nejčastější chybou bývá špatně zvolená hloubka výsadby. Rostliny nesmíte utopit ani je vysadit příliš mělce. Srdéčko, místo, odkud vyrůstají listy, by mělo být správně v úrovni půdy. Jamku udělejte dostatečně hlubokou, jahody nesnáší nucené rozprostírání kořenů do prostoru, měly by směřovat vždy dolů.

7. Půda by měla být mírně kyselá a dobře propustná, proto ji můžete vylepšit zahradnickým substrátem s obsahem rašeliny. Při výsadbě do nádob použijte speciální substrát pro jahody.

8. Záhon těsně před výsadbou můžete pokrýt černou nebo hnědou netkanou textilií. Půdu mírně ohřívá, zabraňuje rychlému odpařování vody a brání klíčení plevelů. Pokud se rozhodnete pro výsadbu do volné půdy bez textilie, alespoň ji zamulčujte dřevitou vlnou nebo slámou, u té ovšem hrozí zaplevelení půdy obilkami. Mulč i textilie zabraňují znečištění plodů.

9. Zalévejte raději více vydatně a méně často, rostliny jahod jsou při častém skrápění ohrožené houbovými chorobami.

10. Během vegetace přihnojujte nejlépe tekutým hnojivem určeným přímo pro jahody. Živiny bude rostlina potřebovat hlavně v době květu, při tvorbě plodů a pak ještě koncem léta, kdy jí odstraníte oddenky s dceřinými rostlinkami.

11. Životnost záhonů jahod se dost různí. Všeobecně ale platí, že velkoplodé jahodníky na stanovišti vydrží v dobré kondici přibližně tři roky, poté je bude třeba vyměnit za nové sazenice.

12. Pokud to jen trochu jde, přesuňte jahodový záhon po letech jinam, kde jste jahody nepěstovali alespoň čtyři roky.

13. Jestliže musíte stále dokola jahody sázet na stejném místě, pak záhony pečlivě odplevelte, na podzim pohnojte hnojem a vysejte zelené hnojení, které za několik týdnů zapravíte do půdy.

Jednou, nebo stáleplodící?

Každému vyhovuje něco jiného, ale klidně můžete pěstovat obě skupiny odrůd na jedné zahradě. Zatímco u jednou plodících jahod se jednorázově v červnu dočkáte velké sklizně, kterou budete muset třeba i zpracovat na sirupy a marmelády, u jahod remontantních, jinak nazývaných stáleplodících, se dočkáte od června do září průběžné sklizně. Najednou ale moc jahod nesklidíte, nicméně celková jahodová nadílka bude vydatná. Pak ale máte ještě jednu možnost, a to jahody měsíční. K dostání jsou odrůdy výběžkaté i trsnaté. Plodí od června do příchodu mrazů, takže se máte opravdu na co těšit. Díky příjemné aromatické chuti si drobné jahody zamilují hlavně děti. Sadbu si koupíte již vypěstovanou nebo si ji můžete vypěstovat i z osiva.

Jahody a netradiční kombinace chutí

Chuť jahod je nezaměnitelná a jen málokdo si ji nezamiloval. Věděli jste, že se červené plody dají skvěle párovat i s potravinami, o kterých byste to možná ani neřekli? Dobrou kombinaci vytvoří třeba s pepřem nebo chilli. Ve smoothie si budou jahody rozumět s čerstvým zázvorem, který jejich chuť zvýrazní. O tom, že se dají kombinovat s bylinkami v podobě máty a meduňky, ví každý, ale dobrým partnerem budou také tymián, saturejka, bazalka nebo třeba rozmarýn. Z jahod a zralých sýrů lze na oslavu připravit skvělé jednohubky, párujte ideálně se sýry kozími a ovčími.

Tipy pro vaši zahradu

SUBSTRÁT PRO JAHODY A DROBNÉ OVOCE 50 l
Obsahuje startovací dávku organického hnojiva na 3–4 týdny.

AGRITEX 1 x 5 m
Tkaná mulčovací textilie, zabraňuje prorůstání plevelu.

TEXTILIE FRAGOTEX 1,6 x 3,5 m
Netkaná textilie s výseky pro snadnou výsadbu jahodníku.

DŘEVITÁ VLNA 850 g
Vyrobená z čistě přírodního borového a smrkového dřeva, vhodná na mulčování jahod.

Jahodové potěšení ze zahradnických center

JAHODY SE ŠAMPAŇSKÝM A BOURBON VANILKOU
Tento džem je vhodný nejen na palačinky, lívance, vánočku, ale i jako ozdoba zmrzlinových pohárů.

JAHODY S ANGLICKOU RŮŽÍ
Typickou jahodovou chuť džemu doplňují lístky anglické růže David Austin ze Zahradnického centra Chládek.

< JAHODÁŘŮV MOŠT 0,75 l NEBO 5 l
Mošt vyrobený z vraňanských jahod a českých jablek.

> KITL SYROB JAHODOVÝ Hustý a chuťově vynikající sirup vyrobený z jahodové šťávy a jahodové dužniny.

Nejrychlejší zelenina je roubovaná

Šťavnatá rajčata, okurky, papriky, cukrové i vodní melouny nebo třeba také lilky. Tuto i další zeleninu si můžete samozřejmě během jara vysít, anebo rovnou vyzkoušejte roubovanou sadbu. Ta bude mít oproti rostlinám vypěstovaným z výsevu opravdu velký náskok!

Výhody roubované sadby:

- Má velký náskok, protože rychle roste kvůli bujně podnoži.
- Díky kvalitní podnoži má silný a odolný kořenový systém, který podporuje bujný růst i schopnost rostliny získat dostatek vody a živin z okolní půdy.
- Je odolnější vůči stresovým faktorům, například poklesům nebo střídání teplot, suchu i kolísavé vlhkosti.
- Zdravá podnož dává i roubu do vínku vyšší odolnost vůči chorobám a škůdcům.

Co od vás bude zelenina potřebovat na oplátku

Ačkoliv je roubovaná zelenina oproti rostlinám vypěstovaným z klasického výsevu ve všech ohledech odolnější, i tak byste jí měli dopřát dostatek vody a živin. Během vegetace přihnojujte kapalným nebo granulovaným hnojivem a nezapomínejte, že nejlepší zálivka je dešťovou vodou o teplotě vzduchu, aby rostliny nedostaly teplotní šok.

Roubovaná vs. sadba z výsevu

Zatímco ještě před lety byste se setkali spíš jen s roubovanými okurkami, v současné době je běžně dostupná takto upravená sadba i dalších druhů zeleniny. I v našich zahradnických centrech ji seženete, tak ji vyzkoušejte, ať vidíte ten rozdíl. Podstatou této sadby je vylepšení klasické odrůdy zeleniny podnoží, která má specifické vlastnosti. Roubuje se na stejný nebo příbuzný druh. Tak třeba okurky a melouny si dobře rozumí s podnoží tykve, papriky, lilky a rajčata se ale roubují na stejný druh, jen na o něco odolnější odrůdu.

Text: (red.), foto: Shutterstock

Kukuřice
na gril, popcorn i jako skvělá příloha

I když třeba zahrádkářům začátečníkům přijde pěstování zeleniny jako věda, s kukuřicí si poradí úplně každý. Vysévá se rovnou na záhon a její nároky na stanoviště jsou opravdu minimální. Jaké odrůdy můžete vysít a proč je výhodné kukuřici vysévat do čtvercových bloků?

Jedině z výsevu

Kukuřice se vysévá pouze přímo na záhon. Vysévejte na vzdálenost 20 až 25 cm od sebe, vzdálenost řádků by měla být 50 až 70 cm.

Doporučení pro pěstování:

1. Kukuřice setá cukrová, jak zní její celý název, se vysévá od dubna do června do běžné propustné půdy, která je ale schopna držet vodu.
2. Volte výhradně plně osluněnou část zahrady.
3. Ph půdy by se mělo držet mezi 5,5 až 7. Půdu brzy na jaře vyhnojte kompostem a těsně před výsevem do ní zapravte granulované víceslož kové hnojivo.
4. Po výsevu můžete záhon mulčovat tenkou vrstvou jemně posečené trávy, která udrží v půdě vlhkost.
5. Ačkoliv by se možná nabízel výsev do jediného dlouhého řádku, raději to nedělejte. Rostliny by trpěly vývratem a hůře by se opylovaly. Vysévejte tedy buď do několika řádků za sebou, nebo do čtvercového bloku.
6. Kvalitní sklizně dosáhnete i na mírně vyvýšeném záhonu.
7. I když kukuřice vyroste i bez péče, dopřejte jí během kvetení i narůstání klasů dostatek vody.
8. Kukuřice nijak zvlášť netrpí na choroby a škůdce, pokud se ale na klasech objeví sněť kukuřičná, která způsobuje jejich černání, odstraňte celou rostlinu a ideálně ji spalte, aby nedocházelo k dalšímu šíření této houbové choroby.

Text: (red.); foto: Shutterstock, ZC, s. r.o.

„Na kukuřici je úchvatná její variabilita. Na své zahradě můžete pěstovat odrůdy na přípravu pokrmů a grilování, ale stejně tak i kukuřici pukancovou nebo pestrobarevnou, kterou by byla škoda sníst. Vybere si každý!“

Silvie Hlavatá, AZ Garden, Pardubice

Tipy pro vaši zahradu

AFRODITA F1
Poloraný výnosný hybrid sladké cukrové kukuřice. Vysoká odolnost vůči fusarióze.
Výsev: IV–VI

JANTÁR F1
Pozdní hybrid vhodný do teplejších oblastí, pukancová odrůda s oranžovým zrnem.
Výsev: IV–VI

RAMONDIA F1
Středně raný hybrid s vysokým obsahem cukrů, v klasech se objevují žlutá i bílá zrna.
Výsev: IV–VI

LUMINOX F1
Velmi raný až raný supersladký hybrid na přímý konzum, mrazení i konzervování.
Výsev: IV–VI

ADIKA F1
Poloraný hybrid vhodný pro přímý konzum i zpracování, zrno jasně žluté.
Výsev: IV–VI

Zdravá brokolice
od léta do podzimu

Krásné květní hlávky sytě zelené barvy patří do repertoáru skladby zeleninových záhonů každého milovníka brukvovité zeleniny. Jak by také ne, na vitamín C bohatá brokolice se dá použít jako skvělá příloha i jako hlavní chod. Jaké odrůdy zvolit, abyste ji mohli sklízet co nejdelší dobu?

Doporučení pro pěstování:

1. Brokolice poroste nejlépe na slunci v půdě kypré a dobře propustné a bohaté na humus. Záhon je dobré před výsadbou pohnojit kompostem a pH upravit vápenatým hnojivem, brokolice totiž vyžaduje zásaditou hlinitopísčitou půdu.
2. Rostliny koření poměrně mělko, proto je pečlivě zalévejte. Při pěstování v suché půdě bude brokolice tvořit jen malé a řídké hlávky.
3. Ve sponu 40 x 40 cm se dočkáte nejlepší sklizně.
4. Dobrým sousedem jí bude hlávkový či listový salát nebo rajčata. Brokolici se pak spíše vyhnou dřepčíci, kteří ji jinak rádi napadají. Bude se jí dobře dařit na záhonu po hrachu nebo fazolích kvůli vyššímu obsahu dusíku.
5. Během léta hlídejte výskyt housenek běláska zelného, ten brokolici oslabuje okusem listů stejně jako květák a zelí.
6. Ranou brokolici se sklizní v červnu vyséváme už v únoru nebo březnu do truhlíku, ven ji sázíme v dubnu ideálně pod bílou netkanou textilii. Na začátku dubna se dají předpěstovat odrůdy pro červencovou a srpnovou sklizeň. V květnu se pak vysévají některé letní odrůdy přímo na záhon, a pokud se chceme dočkat pozdní sklizně v říjnu nebo listopadu, vyséváme semena v červnu a sadbu sázíme ven o měsíc později.
7. Termín sklizně je třeba hlídat, hlávky se sklízí těsně před rozkvětem. V teplém počasí ale mohou rychle nakvétat.

Z vlastního výsevu vs. z koupené sadby

I brokolici na jaře v našich zahradnických centrech pořídíte již předpěstovanou. Pokud tedy nemáte vhodné podmínky pro výsev zeleniny, nemusíte se sadby vzdávat. Specificky zbarvené odrůdy se světle žlutou nebo nafialovělou hlávkou si ovšem budete muset sami vysít, stejně tak oblíbenou odrůdu Romanesco, pro kterou jsou typické věžičkovité růžice hráškově zelené barvy. Velké množství odrůd se dá vysévat také rovnou na záhon bez předpěstování.

Text: (red.); foto: Shutterstock, ZC s. r.o.

V nás se pěstují dva typy brokolice, a to stonková neboli remontantní, která tvoří menší růžice pro postupnou sklizeň, a brokolice květáková, jejíž jediná velká růžice se sklízí najednou. I tak ale v blízkosti řezu budou narůstat menší růžice pro další sklizeň.

Tipy pro vaši zahradu

ATLANTIS F1
Poloraná odrůda pro letní až podzimní sklizeň. Ideálně pro přímý konzum.
Výsev: II–III (na záhon V–VI)

CALABRESE
Remontující odrůda stonkového typu pro postupnou sklizeň růžic.
Výsev: II–III (na záhon V–VI)

LUCKY F1
Poloraná hybridní odrůda pro jarní, časně letní a podzimní sklizeň.
Výsev: II–III (na záhon V–VI)

Chilli papričky
vás postaví na nohy

Možná by se řeklo, že chilli papričky budou určené jen pro odvážné, pravda ale je, že každá odrůda pálí různě. Keříky s mnoha pestrobarevnými plody jsou navíc krásné, takže se běžně pěstují jako okrasné rostliny na okně nebo balkónu.

Doporučení pro pěstování:

1. Předpěstovanou sazenici můžete pěstovat už od dubna ve skleníku a od května na záhonech nebo fóliovníku. Velmi dobře snáší pěstování v květináčích na balkónu nebo terase.
2. Chilli potřebují stejně jako papriky půdu bohatou na živiny i organickou hmotu. Ph by se mělo pohybovat v rozmezí 5 až 6, vhodné budou tedy jakékoliv zahradnické substráty pro zeleninu.
3. Při výsadbě na záhon i do nádoby přidejte k substrátu přídavek dobře rozloženého kompostu.
4. V květnu se pro podporu větvení zaštipuje hlavní výhon. Postupujte opatrně, rostlinu není nutné radikálně zkracovat. Vyštípnout ovšem můžete i výhony, které nerostou dle vašich představ, korunka by měla být vždy dobře přístupná pro světlo.
5. Vyštipování prvních poupat není u pálivých papriček nutné, tato metoda se používá u velkoplodých odrůd papriky čínské.
6. Během vegetace hnojte rostliny tekutým hnojivem pro plodovou zeleninu klidně každý týden.
7. Intenzivní zálivka je nutná hlavně v prvních týdnech po výsadbě, rostliny by neměly nikdy úplně přeschnout. Zalévejte do misky pod květináč nebo na povrch substrátu, nikdy ne na list.

Na jaře už výsev nestihnete

V březnu je už na výsev pozdě, papričky totiž potřebují na vyklíčení dlouhou dobu, proto se vysévají již v únoru. Ze zahradnických center si ale můžete domů přinést vypěstovanou sazenici, se kterou už nebudete mít tolik práce.

Text: (red.); foto: Shutterstock, ZC s. r.o., Agro CS

Pokud holdujete pálivým chilli papričkám, bude vás zajímat Scovilleho stupnice pálivosti (SHV), která vyjadřuje obsah čistého kapsaicinu. U některých odrůd chilli může přesahovat až 2 milony jednotek, u běžné odrůdy Habanero bývá v rozmezí okolo 300 až 600 tisíc jednotek.

Tipy pro vaši zahradu

RUKAVICE FLORA
Jsou jemné a pevné, kryté přírodním kaučukem. Vhodné nejen pro pěstování, ale také sklizeň chilli papriček a jiné zeleniny.

KAPALNÉ HNOJIVO PRO PLODOVOU ZELENINU 1 l
Ideální hnojivo pro pěstování zeleniny v nádobách i na záhonech, vhodné pro ekologické zahradničení.

ČERNOZEMNÍ SUBSTRÁT 60 l
Obsahuje organický výluh z rašelinného sedimentu. Vhodný pro všechny druhy zeleniny, ovoce a květin (kromě kyselomilných).

FLORIA SUBSTRÁT PRO RAJČATA A PAPRIKY 40 l
Je ideální pro pěstování všech druhů rajčat, paprik nebo jiné zeleniny přímo v obalu. Otoč a sázej!

Text: Jana Brabcová; foto: Shutterstock

Seriál pokojovky

Rostlina mnoha barev, syngónium

Syngónium (*Syngonium podophyllum*) je pokojová rostlina pocházející ze střední Ameriky. V mládí je kompaktní a nepotřebuje k růstu oporu. Během dospívání ale mění tvar listů z jednoduchých na laločnaté a začíná vytvářet popínavé stonky, které se samy neudrží, a je tedy nutné rostlině pořídit oporu.

Tato popínavá rostlina z čeledi áronovitých (*Araceae*) má ráda světlé stanoviště bez přímého slunce, které by mohlo popálit listy. Ve své domovině dorůstá obdivuhodné délky 10 až 20 m. V pokojových podmínkách jsou její rozměry ovšem mnohem menší a pohybují se maximálně do 150 cm. Rostlina obsahuje jedovaté látky, které mohou způsobit podráždění kůže nebo sliznice. Nedoporučujeme ji tedy do domácnosti s malými dětmi či zvířaty. Pokud si chcete tuto nenáročnou pokojovku namnožit, je to úplně snadné. Stačí jen odebrat 10 až 20 cm dlouhé řízky, které se nechají zakořenit ve sklenici vody.

Podmínky pro pěstování:

• Jedná se o tropickou rostlinu, což znamená, že k životu potřebuje vyšší vzdušnou vlhkost.
• Vyžaduje pravidelnou zálivku ideálně vlažnou vodou.
• Při zálivce vápenatou vodou hnědnou špičky listů.
• Zemina nesmí vyschnout, ale také by neměla být neustále přemokřená. Ideální čas na zálivku je ve chvíli, kdy vyschne vrchní vrstva substrátu.
• Nejlépe poroste v místnosti s rozptýleným světlem bez přímého slunečního úpalu.
• Odrůdy s tmavšími listy dobře snášejí polostín, rostliny se světlejšími listy jsou na světlo náročnější.
• V zimě je vhodné rostliny kvůli světlu přenést blíže k oknu.
• Nároky na teplo nejsou nijak výjimečné, vyhovuje běžná pokojová teplota, v zimě pak nejméně 15 a maximálně 27 °C.
• V době vegetace je potřeba hnojit každé dva týdny standardním tekutým hnojivem pro pokojové rostliny.
• Blednutí listů je znakem nedostatečné výživy, v tomto případě je potřeba rostlinu přesadit nebo přihnojit.
• Přesazujte do zeminy pro pokojové rostliny bohaté na rašelinu.

Syngónium je rychle rostoucí rostlina, která se ráda natahuje za sluncem. Pokud nechcete, aby se vaše rostlina převažovala na jednu stranu, pravidelně ji otáčejte.

Jana Brabcová,
Zahradnické centrum Brabec, Modřice

PINK SPLASH

NEJ zajímavosti:

1. Vědci z NASA schválili tuto rostlinu jako čističku vzduchu. Syngónia absorbují znečišťující látky do svých listů a toxiny posílají do kořenové zóny, kde se přeměňují na živiny.

2. Oblíbená feng-šuej rostlina – syngónium představuje pět prvků feng-šuej; vodu, oheň, zemi, dřevo a kov. Takto dokonale vyvažuje energii jin a jang a podporuje pozitivní „čchi" nebo energii.

PINK ALLUSION

ALBO

REGINA RED HEART

Jarní desatero *pro krásný trávník*

Bez trávníku si zahradu pomalu ani neumíme představit. Je to totiž skvělé dětské hřiště, relaxační plocha i spojnice mezi všemi výsadbami. Trávník je prostě korunou krásy každé zahrady. Zima je pro něj ale zatěžkávací zkouškou. Co tedy pro něj můžete na jaře udělat, aby se dostal znovu do formy?

Krásný trávník pro každého znamená něco jiného. Pro náročné je to hustý nízký koberec bez kvetoucích bylinek, který funguje pouze pro okrasu. Častou zátěž rozhodně nesnese, provoz na něm musí být citlivý, zato údržba opravdu častá. Vynechání pravidelné seče je problém stejně jako suché léto bez zálivky nebo nedostatek živin v každém ročním období. Ale zelená plocha kolem vašeho domu může vypadat i trochu jinak, a nemusí to rozhodně znamenat, že nebude dokonalá. Trávník má prostě mnoho podob, kterou ovlivňují vaše požadavky i čas, které této praktické okrase věnujete. Pokud perfektní trávník bez plevele není úplně vaším cílem a odpustíte mu sem tam nějakou kvetoucí sedmikrásku nebo pampelišku, i tak se připravte na jarní generálku, která trávník dostane do kondice. Takovým praktickým řešením na většinu „pozimních" problémů jsou vertikutace a hnojení, ty oživí i opravdu vyčerpaný trávník.

Text: (red.); foto: Shutterstock, Agro CS, Nohel Garden, Aros

Zásady pro pěkný trávník

1 Hodně problémů vyřeší vertikutace. Bývá to mnohdy první práce, která čeká pečlivého zahradníka při péči o trávník. Dá se dělat už v březnu, ale většinou na ni dojde až o měsíc později. Podstatou je odstranění plsti, což je hmota složená z mechu, části plevelů i jakékoliv odumřelé hmoty. Na větších plochách se provádí pomocí vertikutátoru ve dvou na sebe kolmých směrech, přičemž méně dostupné plochy pro techniku lze ošetřit vertikutačními hráběmi. Uvolněnou hmotu je třeba vyhrabat hráběmi švédského typu. Po „prořezu" je nutné trávník pohnojit a zalít.

2 Základem je pravidelná seč. Většinou se s ní začíná v dubnu, kdy už vyšší teploty donutí trávu vyrůst o několik centimetrů. První seč by neměla být příliš nízká, aby se trávník zvládl vzpamatovat už po tak náročném období.

3 Jsou kvetoucí rostliny v trávníku vůbec plevel? To je vždy otázka, ale běžně tomu tak bývá u perfektně udržovaného trávníku, ve kterém jsou přípustné pouze druhy trav. V tomto případě budete na plevel dohlížet s vypichovačem, v úvahu připadají i selektivní herbicidy, které samotný trávník nepoškodí, oslabí pouze samotný plevel. V bylinném trávníku nebo v květnaté louce jsou ovšem jakékoliv byliny vítaným zpestřením.

4 Bez živin to nepůjde. Základem jarního hnojení je trávníkové hnojivo určené přímo pro toto období. Protože obsahuje dostatek dusíku, doslova trávník nastartuje. Máte na výběr hnojivo rychle a pomalu rozpustné. Typy s rychlou rozpustností budete muset používat častěji, zatímco pomalu rozpustné s obalovanými granulemi uvolňují živiny postupně. Bylinný trávník a louku ovšem nehnojte, potlačili byste některé na živiny nenáročné byliny.

5 Zálivka bude vyžadovat vždy určitý kompromis. Je otázka, zda trávník zalévat, či nikoliv, je to totiž jeden z největších spotřebitelů vody na zahradě. Květnaté trávníky se bez zálivky obejdou, nízko sečenému trávníku však vodu hlavně v létě dopřejte. Chce to ale dělat efektivně. Ideálně používejte nastřádanou dešťovku, zalévejte po 18. hodině, méně často, zato vydatněji.

6 Na úpravu okrajů se často zapomíná, což je bohužel škoda. Pokud hranici trávníku v blízkosti záhonů nevymezuje obrubník, bude vás třeba už na jaře čekat úprava okrajů rýčem nebo ořezávačem.

7 Krtince i chodbičky hrabošů jsou po zimě úplně běžné, krtci i myši totiž během zimy tak úplně nelení. I když mrzne, stále pod zemí hledají potravu. Primárně vám tedy trávník nechtějí zničit, k jejich životu „tunelování" prostě patří. Na jaře krtince rozhrňte a všechny prohlubně doplňte trávníkovým substrátem, ty menší stačí pokrýt křemičitým pískem.

8 Řídký trávník i holá místa vyřeší výsev travního osiva. To vybírejte vždy podle podmínek na stanovišti. Mezi běžné typy patří osivo pro sportovní, parkové a okrasné trávníky. Osivo při dosevu rozhoďte po urovnaném povrchu zeminy, zasekejte hráběmi a uválcujte.

9 Na jaře nechte trávník chvíli regenerovat. Po vertikutaci nebo samotném hnojení na něj několik dnů nevstupujte, dopřejte mu čas na vzpamatování.

10 Na velké zahradě se vyplatí popřemýšlet nad tím, jestli opravdu všude musíte mít na péči náročný nízko sečený trávník. I na jediném pozemku se můžete rozhodnout pro různé typy zeleného koberce. Práci ušetří bylinný trávník, který se seče i jednou za dva týdny, ale jinak nepotřebuje zálivku ani hnojení. Ekologické řešení je však také louka. Ta je ze všech typů travních porostů nejméně náročná, vystačí si jen se dvojicí sečí za rok.

> *Vertikutace je také skvělou prevencí houbových chorob trávníku, zvláště po zimě.*

Tipy pro vaši zahradu

ORGANICKÉ TRÁVNÍKOVÉ HNOJIVO 8 kg
Přírodní organické hnojivo ve formě granulek s dlouhodobým účinkem.

FLORIA VERTIKUTAČNÍ SMĚS 4 V 1
Regenerace a rychlá oprava trávníku po vertikutaci. Obsahuje zeolit, hnojivo, osivo a hydrogel.

VYTRHÁVAČ PLEVELE
Pro snadné odstranění plevele z trávníku.

TRÁVNÍK V ROLI 3 V 1
Obsahuje travní osivo a hnojivo.

TRÁVNÍKOVÁ ZÁPLATA 5 V 1
Obsahuje travní osivo, substrát, hnojivo, vápník a aktivátor růstu pro ošetření holých míst v trávníku.

TRAVNÍ SMĚSI AROS

Přivítejte jaro s vrbami

Velikonoce si jen těžko umíme představit bez větviček vrb. Na nich už v předjaří vyrostou chlupaté jehnědy, kterým neřekneme jinak než kočičky. Jaká vrba se hodí do vaší zahrady, která bude nejlepší do květináče na terasu a jak o tyto nenáročné dřeviny pečovat?

I když jim vyhovuje mokrá půda, porostou dobře i v běžné zemině na slunci nebo v polostínu. Pozitivní zprávou pro každého pěstitele jsou poměrně nízké požadavky na péči. Pokud vyberete správné místo pro výsadbu, už vrby nebudete muset zalévat ani hnojit. Jediné, na co bude třeba pamatovat, je správný řez, který se ale druh od druhu liší. Jak tedy na něj?

> „Řez je u vrb velmi důležitý, protože rostliny udržuje v dobrém zdravotním stavu i kondici. Úplného zmlazení se neobávejte, keř rychle vytvoří mladé výhony."

Nejkrásnější vrby pro vaši zahradu

S VÝRAZNÝM OLISTĚNÍM
Vrba celolistá
(*Salix integra* ´Hakuro-Nishiki´)
Výška: 1,5–3,5 m dle výšky kmínku
Kam se hodí: nejlépe k terase nebo na místo, kde vynikne výrazné zbarvení listů

S PŘEVISLÝMI VÝHONY A DO NÁDOB
Vrba jíva (*Salix caprea*)
Výška: 0,7–2 m dle výšky kmínku
Kam se hodí: k terase, do nádob, netradiční solitéra do skalky nebo k jezírku

S KROUCENÝMI VÝHONY
Vrba Matsudova
(*Salix matsudana* ´Tortuosa´)
Výška: 4–8 m
Kam se hodí: výrazná solitéra, k jezírku, do skupiny

S ČÁSTEČNĚ POLÉHAVÝMI VÝHONY
Vrba plazivá (*Salix repens*)
Výška: 1–1,5 m, kultivar Lona pouze 15 cm
Kam se hodí: k jezírku, do keřových skupin, výsadby přírodního typu

S DEKORATIVNÍMI LISTY
Vrba rozmarýnolistá
(*Salix rosmarinifolia*)
Výška: 1,5–2 m
Kam se hodí: k vodním prvkům, do mokřadní i keřové výsadby

Řez v kostce

1 Keřovitě rostoucí vrby můžete každý druhý nebo třetí rok zmlazovat. Vrby tak nepřerostou a budou stále v kondici. Tento řez se provádí jen pár centimetrů nad půdním povrchem a jsou při něm odstraněny všechny výhony.

2 I vrby s kroucenými větvemi potřebují každý rok ošetřit. Zahuštěné větve uvnitř koruny často usychají, proto je pilkou nebo nůžkami odstraňte v místě větvení. Tyto keřovitě rostoucí stromy je možné i tvarovat, zásah by měl být ale citlivý, abyste nepoškodili přirozený vzhled rostliny.

3 Řez potřebují i roubované vrby na kmínku s převislými výhony, což je případ vrby jívy, která platí za jednu z nejoblíbenějších velikonočních dekorací. První roky se rostlina obejde bez řezu, časem ale bude třeba korunu prosvětlit. Výhony vždy zkracujte na pupen jdoucí ven z koruny.

Text: (red.), foto: Shutterstock, Nohel Garden

Tipy pro vaši zahradu

NŮŽKY SINGLESTEP
Zahradní dvoučepelové nůžky vhodné pro stříhání čerstvého dřeva až do průměru 20 mm.

NŮŽKY SOLID
Nůžky určené pro stříhání dřeva do průměru 20 mm. Kalené a přesně broušené ocelové čepele zůstávají dlouho ostré.

Milovnice zahradnických experimentů a sbírkaření

Lady Dorothy Nevill (1826–1913)

Text: Jana Brabcová; foto: Shutterstock

Dorothy se narodila a vyrostla na venkovských statcích Orfordu. I když její život nebyl úplně snadný, našla zálibu v zahradách obklopujících rodinné sídlo, což se stalo její celoživotní vášní. Během svého života založila sbírku rostlin a byla v kontaktu s mnoha známými osobnostmi botanického světa té doby.

V jednadvaceti letech byla Dorothy zapletena do skandálu, když byla přistižena s nechvalně známým záletníkem Georgem Smythem. Jediným možným řešením bylo ji rychle provdat za staršího zámožného bratrance Reginalda Nevilla. Brzy začali hledat místo, kde se usadí. Do oka jim padl Dangstein, panství o rozloze více než 1000 akrů za hranicemi západního Sussexu. Zatímco Reginald věnoval svůj čas zvelebování vnitřku domu, Dorothy trávila každou volnou chvilku v zahradě. Kolem Dangsteinu byla půda písčitá, a tak se Dorothy pustila do experimentování s různými rostlinami, kterým budou tyto podmínky vyhovovat. Zahrady vzkvétaly nejen díky odhodlání a práci Dorothy, ale také díky 34 zahradníkům, kteří jí pomáhali. Během následujících čtyř nebo pěti let byly do zahrad umístěny nezbytné doplňky velkolepé viktoriánské zahrady. Jedním z nich byl komplikovaný systém, díky kterému se využila každá kapka dešťové vody. Nejprve se voda sváděla do skleníků a zimních zahrad, poté do různých záhonů a teras, až byla nakonec svedena do bambusového háje na samém konci zahrady.

Během let nechala Dorothy vystavět módní pinetum s nově dovezenými sekvojemi, wellingtoniemi a araukáriemi. V zahradě se dalo najít 17 skleníků osázených palmami, orchidejemi, kapradinami a masožravými rostlinami. Součástí skleníků byly i nádrže s lekníny a dalšími vodními rostlinami. Do své zahrady získala také mnoho vzácných rostlin, které do té doby v zemi ještě nikdo nevlastnil. Dangstein nebyl jen domovem velké sbírky exotických tropických importů. Jak sama lady Dorothy řekla, „v mé zahradě je mnoho kuriozit různého druhu“. Zahrada měla také zvěřinec, voliéru a farmu na hedvábí, kde chovala bource morušové.

Sir William Hooker, ředitel královských botanických zahrad Kew v Londýně, byl tak ohromen její sbírkou, že jí několikrát napsal s prosbou o exempláře rostlin do jeho botanické zahrady. Lady Dorothy se spřátelila s většinou předních botaniků a zahradníků té doby, včetně Darwina, s kterým si pravidelně dopisovala o orchidejích. Ten ji dokonce požádal o exempláře masožravých rostlin pro jeho vlastní výzkum.

Manžel Dorothy zemřel roku 1878 a většinu majetku zanechal jejich dětem. Z tohoto důvodu neměla dostatek financí na chod Dangsteinu a pozemek včetně sbírky rostlin musela rozprodat. Říká se, že doufala v to, že sbírku odkoupí královská botanická zahrada Kew. Ti bohužel neměli dostatek financí, a tak se většina kolekce rostlin dostala do botanických zahrad v Belgii a Monaku. Dnes těžko budete hledat někoho, kdo o zahradách v Dangsteinu slyšel. Ovšem v době, kdy je lady Nevill vybudovala, měly více rostlin než královská botanická zahrada Kew.

Královská botanická zahrada v Kew

Když zaťuká *jaro na dveře*

Pokud se chcete po zimě trochu odreagovat a oživit si vchodové dveře nebo branku přírodní dekorací, máme pro vás postup výroby tradičního věnce. Oživí ho větvičky zimostrázu i cibuloviny, kterým to bude protentokrát slušet i bez květináče.

POMŮCKY:

- Kleštičky
- Štípačky
- Zahradnické nůžky
- Floristický drátek šedý nebo zelený
- Přírodní provázek a nebarvené lýko
- 2 ks slaměných korpusů průměru 25 až 35 cm
- 2 m přírodního provázku

MATERIÁLY:

- Větší množství větviček zimostrázu délky 8 až 10 cm
- 6 až 8 ks rychlených narcisů včetně cibulky
- Větvičky vrby jívy, případně dalších rostlin
- Floristické doplňky – peříčka, vajíčka, malé květináče apod.

Jarní věnec může mít mnoho podob, zkuste tentokrát vsadit na kombinaci přírodních materiálů, cibulovin a floristických doplňků.

Jak na to:

1. Na věnec budete potřebovat dva slaměné korpusy. Zatímco jeden z nich poslouží jako základ věnce, druhý rozeberte na jednotlivá stébla slámy. Předem si nastříhejte větvičky zimostrázu a cibulky narcisů očistěte od substrátu.

2. Drátek několikrát ovažte okolo korpusu, aby se neuvolnil. Nejdříve si udělejte očko, za které věnec zavěsíte. V dalším kroku si pokryjte čelní stranu korpusu slámou a větvičkami, přičemž každou řadu ovažte drátkem. Pokračujte stále ve stejném směru, dokud celý věnec nepokryjete.

3. Všechny potřebné pomůcky i materiály si dejte poblíž. Jednotlivé doplňky budete na věnec vázat provázkem nebo přichytávat pomocí drátku, obejdete se tedy bez tavné pistole.

4. Nastříhejte si přibližně 30 ks dílů provázku délky 1 m, napůl přehněte, část svažte do copů a zbytek spirálovitě stočte, aby se přirozeně kroutil. Připevněte drátkem na horní část věnce.

5. Květináčky připevněte lýkem k věnci a co nejvíce je zapusťte mezi slámu a větvičky zimostrázu.

6. Cibule narcisů připevněte stejným způsobem jako květináče. Díky tomu, že cibule obsahuje vodu i zásobní látky, vydrží narcisy bez substrátu i zálivky.

7. Ostatní doplňky ke korpusu přidělejte pomocí drátku. Drátek dobře ukotví hlavně doplňky větší hmotnosti.

8. Větvičky vrby jívy i dalších dřevin dejte pod drátek, kterým se kotvil zimostráz a sláma ke korpusu. Měly by být rozmístěné pravidelně po celé čelní straně věnce.

9. Věnec vydrží i několik měsíců v dobrém stavu, hodí se na zahradu i do chladnější místnosti domu.

Text: (red.); foto: Jana Brabcová, Zahradnické centrum Brabec, Modřice

Drobnokvěté macešky doplní svými krásnými květy i jednoduchou jarní dekoraci s mechem, přírodními větvičkami a křepelčími vajíčky.

Velikonoce nemusí být nutně pestrobarevné, o kouzelnou podívanou se postará i bílá dvojka, osvědčené sněženky a nenáročné čemeřice.

Růžovým odstínům budou perfektně sedět kovové nádoby. „Dívčí" růžovou najdete v sortimentu plnokvětých sedmikrásek i pryskyřníků.

Květinová velikonoční inspirace

Velikonoční dekorace bez nadsázky vyzařují sílu přírody, při jejich tvorbě proto vsaďte na rychlené květiny a přírodní materiály, jako je mech, proutky nebo narašené větvičky.

Voňavé hyacinty stačí dozdobit jen přírodním mechem.

Text: (red.); foto: Shutterstock

Text: (red.); foto: Shutterstock

Elegantním bílým květům macešek a sedmikrásek budou slušet narašené větvičky jívy i břízy. S doplňky to přehánět nemusíte, stačí jen pár kusů.

Nerozuměli jste některým pojmům?

Aerifikace
Provzdušnění trávníku. Proces, který bývá součástí údržby nebo rekonstrukce trávníku. Dochází při něm k vytlačení nebo naopak vyražení válečku zeminy pomocí techniky. Celá plocha se poté pokryje křemičitým pískem (zapískuje se), pohnojí a doseje vhodným travním osivem. Často se provádí u trávníku založeného na jílovité půdě. Cílem je půdní profil odlehčit a celkově zlepšit fyzikální vlastnosti zeminy.

Fungicid
Přípravek určený na likvidaci hub, které napadají okrasné i užitkové rostliny.

Herbicid
Přípravek používaný na hubení nežádoucích rostlin na okrasné i užitkové zahradě. Podle účinku se dělí na totální a selektivní. V prvním případě dojde k likvidaci všech skupin rostlin, selektivní herbicid je účinný jen v případě určité skupiny rostlin (například dvouděložné plevele v okrasném trávníku).

Hmyzosnubné rostliny
Rostliny, u kterých dochází k opylení pomocí hmyzu. Ten může pyl přenášet v košíčcích na zadních končetinách, jak je tomu u včel, nebo na povrchu svého těla.

Nektar
Tekutinu obsahující bohatou zásobu sacharidů tvoří rostliny za účelem nalákat opylovače, kteří opylují stejnou nebo jinou rostlinu.

Pikýrování
Přepichování nebo také jednocení sazenic.

Pinetum
Sbírka jehličnanů všech možných rodů i druhů.

Plsť
Hmota v trávníku obsahující odumřelé listy trav i části plevelů, jakékoliv další rostlinné zbytky nebo mech. Na povrchu půdy může tvořit vrstvu, která komplikuje přístup vzduchu i vody spolu s živinami do půdy.

Podnož
Spodní část roubované rostliny s kořenovým systémem. Ovlivňuje vlastnosti roubu, který se nachází v horní části rostliny.

Předpěstování sadby
Způsob pěstování sadby teplomilných druhů květin, bylin i zeleniny. Předpěstování probíhá nejčastěji v zimních nebo jarních měsících v truhlíku či jiné nádobě na okenním parapetu, ve vytápěném nebo studeném skleníku či fóliovníku. Bývá běžné u rostlin s delší vegetační dobou.

Přímý výsev
Metoda výsevu rovnou na venkovní záhon bez předpěstování. Přímý výsev se provádí u zeleniny, bylinek i květin, které vytváří dlouhé kůlovité kořeny nebo nesnáší manipulaci s kořenovým systémem během pikýrování.

Vertikutace
Český ekvivalent – prořez trávníku. Dochází při ní k mechanickému narušení horní vrstvy půdy i samotných travních rostlin, které ale následně po aplikaci hnojiva zálivky rychle regenerují a tvoří hustý porost. Může být součástí částečné rekonstrukce zanedbaného trávníku.

Větrosnubné rostliny
Druhy rostlin, u kterých dochází k opylení pomocí větru.

ZAHRADNICKÉ CENTRUM®

Sdružení zahradnických center s.r.o., skupina českých spolupracujících zahradnických firem

Zaručená odbornost
Nejvyšší kvalita
Česká tradice

Zahradnictví Dvořák a syn s.r.o.
www.dvorakasyn.cz
- Stanová ulice 1998, 415 01 Teplice, Tel.: 417 539 930
- areál zimního stadionu Rudolická 1700, 434 01 Most, Tel.: 476 100 794

FLORA GARDEN s.r.o.
www.floracz.cz
- Boleslavská 1085, 294 01 Bakov nad Jizerou, Tel.: 326 781 194

Zahradnictví Líbeznice s.r.o.
www.zahradnictvilibeznice.cz
- Mělnická 424, 250 65 Líbeznice Tel.: 283 981 844

AZ GARDEN, s.r.o.
www.azgarden.cz
- Staročernská 200, 530 03 Pardubice – Černá za Bory, Tel.: 466 616 193

Zahrada Lisý s.r.o.
www.zahradalisy.cz
- Bohumila Hájka 221, Popovice, 267 01 Králův Dvůr u Berouna, Tel.: 313 037 357

Chládek zahradnické centrum s.r.o.
www.zahradnictvi-chladek.cz
- Střešovická 47, 162 00 Praha 6, Tel.: 235 351 032

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.
www.zahradnictvisebrov.cz
- Šebrov 105, 679 22 Lipůvka, Tel.: 516 431 735
- Brněnská 154, 666 01 Tišnov Tel.: 549 412 374
- Nám. Svobody 2, 678 01 Blansko, Tel.: 516 410 539

Zahradnické centrum FERENČÍK
www.ferencik.cz
- Generála Píky 729/2, 370 01 České Budějovice, Tel.: 602 779 652
- Žižkovo náměstí 118, 374 01 Trhové Sviny Tel.: 386 321 471, 602 779 674

Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.
www.brabeczc.cz
- Chrlická 875, 664 42 Modřice, Tel.: 547 215 066

www.szc.cz
wwww.katalog-rostlin.cz

Zpravodaj Sdružení zahradnických center. Jaro 2022. Vychází 5x ročně. Vydává Sdružení zahradnických center s. r. o., 162 00 Praha 6, Lužná 716/2. IČO 04682785. Registrace MK ČR E19275. Vyšlo v Praze dne 10. 3. 2022.